

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 30 mars 2006 *

I de förenade målen C-87/03 och C-100/03,

angående talan om ogiltigförklaring enligt artikel 230 EG, som väckts den 27 respektive den 28 februari 2003,

Konungariket Spanien, företrätt av N. Díaz Abad, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av G. Ramos Ruano och F. Florindo Gijón, båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: spanska.

med stöd av

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av T. van Rijn, F. Jimeno Fernandez och S. Pardo Quintillán, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, företrätt av D. Wyatt, QC, och K. Manji, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenienter,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna J. Malenovský, J.-P. Puissochet, S. von Bahr (referent) och U. Lohmus,

generaladvokat: P. Léger,

justitiesekreterare: avdelningsdirektören M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 4 maj 2005,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Konungariket Spanien har yrkat att domstolen skall ogiltigförklara rådets förordning (EG) nr 2341/2002 av den 20 december 2002 om fastställande för år 2003 av fiskemöjligheter och därmed förbundna villkor för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i gemenskapens vatten och, för gemenskapens fartyg, i andra vatten där fångstbegränsningar krävs (EGT L 356, s. 12), i den mån som Konungariket Spanien därigenom inte har tilldelats vissa kvoter avseende fiskemöjligheter i Nordsjön och Östersjön efter Konungariket Spaniens anslutning till gemenskapen (mål C-87/03) och i Nordsjön före nämnda anslutning (mål C-100/03).

Tillämpliga bestämmelser och förfarandet

Akten om anslutningsvillkoren för Konungariket Spanien och Republiken Portugal

- 2 I artiklarna 156–166 i akten om anslutningsvillkoren för Konungariket Spanien och Republiken Portugal samt om anpassning av fördragen (EGT L 302, 1985, s. 23) (nedan kallad anslutningsakten) regleras särskilt de spanska fartygens tillgång till gemenskapens vatten och till deras resurser. Av bestämmelserna i nämnda artikel 166 framgår att den sålunda fastställda ordningen var tillämplig under en period som löpte ut den 31 december 2002 (nedan kallad övergångsperioden).

Förordningarna nr 170/83 och nr 172/83

- 3 Genom rådets förordning (EEG) nr 170/83 av den 25 januari 1983 om ett gemenskapssystem för bevarande och förvaltning av fiskeresurserna (EGT L 24, s. 1), införde lagstiftaren bestämmelser om fördelning av den totala fångsten mellan medlemsstaterna. Europeiska unionens råd avsåg härigenom bland annat att främja en relativ stabilitet inom fiskeverksamheten. I femte till sjunde skälen i förordningen stadgades att begreppet relativ stabilitet skall förstås så att syftet med denna är att med hänsyn till beståndens aktuella biologiska situation säkerställa de särskilda behov som finns i de områden där lokalbefolkningen i särskilt hög grad är beroende av fisket och därtill knutna verksamheter.

- 4 Genom rådets förordning (EEG) nr 172/83 av den 25 januari 1983 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd som förekommer inom gemenskapens fiskezon, av totala tillåtna fångstmängder för år 1982 och vilken andel av dessa som är disponibel för gemenskapen, av fördelningen av denna andel mellan medlemsstaterna och av vissa villkor för de högsta tillåtna fångstmängderna (EGT L 24, s. 30), fördelade rådet för första gången de tillgängliga resurserna i gemenskapens vatten (nedan kallad den ursprungliga fördelningen).

- 5 Det framgår av fjärde skälet i förordning nr 172/83 att rådet i syfte att uppnå en rättvis fördelning av de tillgängliga resurserna har tagit särskild hänsyn till den traditionella fiskeverksamheten, de särskilda behov som finns i områden som i särskilt hög grad är beroende av fisket och därtill knutna verksamheter och till förlust av potentiella fiskemöjligheter i tredjeländers vatten.

Förordning nr 3760/92

- 6 Genom rådets förordning (EEG) nr 3760/92 av den 20 december 1992 om ett gemenskapssystem för fiske och vattenbruk (EGT L 389, s. 1; svensk specialutgåva, område 4, volym 4, s. 154), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 1181/98 av den 4 juni 1998 (EGT L 164, s. 1) (nedan kallad förordning nr 3760/92), upphävdes förordning nr 170/83. Enligt artikel 8.4 i i förordningen föreskrevs att rådet för varje fiske eller grupp av fisken från fall till fall skall besluta om högsta tillåtna fångst och/eller högsta tillåtna fiskeansträngning, om så är lämpligt för flera år.

- 7 I artikel 8.4 ii i förordning nr 3760/92 föreskrevs att rådet skall fördela fiskemöjligheterna mellan medlemsstaterna på ett sådant sätt att varje medlemsstat tillförsäkras ett relativt stabilt fiske i fråga om vart och ett av de berörda bestånden. Begreppet relativ stabilitet beskrevs i tolfte till fjortonde skälen i förordningen. Enligt tolfte skälet måste bevarandet och förvaltningen av fiskeresurserna bidra till att skapa ett mera stabilt fiske och bedömas på grundval av en standardtilldelning som återspeglar rådets riktlinjer. I trettonde skälet återgavs huvudsakligen de skäl i förordning nr 170/83 som har omnämnts i punkt 3 i förevarande dom.

- 8 I artikel 8.4 iii i förordning nr 3760/92 föreskrevs att rådet, om gemenskapen inför nya fiskemöjligheter för ett fiske eller grupp av fisken som inte tidigare omfattats av den gemensamma fiskeripolitiken, skall besluta om metoder för tilldelning med beaktande av samtliga medlemsstaters intressen.

Förordning nr 2341/2002

- 9 Den 20 december 2002 antog rådet förordning nr 2341/2002, vilken är föremål för prövning i dessa mål. Förordningen antogs särskilt med stöd av bestämmelserna i artikel 8.4 i förordning nr 3760/92.

Förordning nr 2371/2002

- 10 Den 20 december 2002 antog rådet även förordning (EG) nr 2371/2002 om bevarande och hållbart utnyttjande av fiskeresurserna inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken (EGT L 358, s. 59), genom vilken förordning nr 3760/92 upphävdes från och med den 1 januari 2003. I artikel 17.1 i förordning nr 2371/2002 föreskrivs att gemenskapens fiskefartyg skall ha lika tillträde till vatten och resurser i alla gemenskapens vatten såsom dessa definieras i artikeln, med förbehåll för åtgärder som vidtas för att säkerställa arternas bevarande och hållbarhet.
- 11 I artikel 20.1 i ovannämnda förordning föreskrivs under rubriken "Tilldelning av fiskemöjligheter" att rådet skall fatta beslut om fångstbegränsningar och/eller begränsningar av fiskeansträngningen och tilldelning av fiskemöjligheter bland medlemsstaterna samt villkor i samband med dessa begränsningar. Fiskemöjligheterna skall fördelas bland medlemsstaterna på ett sådant sätt att varje medlemsstat garanteras relativ stabilitet i fiskeverksamheten för varje bestånd eller fiske.
- 12 Enligt punkt 2 i ovannämnda artikel skall rådet, när gemenskapen fastställer nya fiskemöjligheter, besluta om fördelningen av dessa möjligheter med beaktande av varje medlemsstats intresse.

Bakgrund till tvisterna och förfarandet

- 13 Under de förhandlingar som föregick förordning nr 2341/2002 om fiskemöjligheterna för år 2003 begärde Konungariket Spanien att rådet skulle tilldela denna medlemsstat fiskekvoter i Nordsjön och Östersjön, eftersom den ansåg sig ha rätt att från och med övergångsperiodens utgång omfattas av fördelningen av kvoter avseende arter för vilka fångstbegränsningar gäller i de två haven.
- 14 Konungariket Spanien ansåg att en översyn borde göras av den kvotfördelning som genomförts före och efter medlemsstatens anslutning till gemenskapen, med avseende på den zon till vilken den spanska fiskeflottan saknade tillträde under övergångsperioden, och att hänsyn därvid borde tas dels till att det var av rent juridiska skäl som Konungariket Spanien hade hindrats från att delta i nämnda fördelning, dels till den spanska fiskeflottans fångster i Nordsjön under åren 1973–1978.
- 15 Rådet avslog Konungariket Spaniens begäran.
- 16 Under dessa omständigheter beslutade Konungariket Spanien att väcka talan.
- 17 Genom beslut av den 27 juni respektive den 28 augusti 2003 tilläts Europeiska gemenskapernas kommission och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland att intervensera till stöd för rådets yrkanden i målen C-87/03 och C-100/03.

- 18 Genom beslut av den 4 april 2005 förenades målen C-87/03 och C-100/03 med avseende på det muntliga förfarandet och domen.

Parternas yrkanden

- 19 Konungariket Spanien har yrkat att domstolen skall
- ogiltigförklara förordning nr 2341/2002 i den mån Konungariket Spanien därigenom inte har tilldelats vissa fiskekvoter i Nordsjön och Östersjön, och
 - förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.
- 20 Rådet har med stöd av kommissionen och Förenade kungariket yrkat att domstolen skall
- ogilla talan, och
 - förplikta Konungariket Spanien att ersätta rättegångskostnaderna.

Talan

- 21 Konungariket Spanien har gjort gällande att den spanska fiskeflottan, på grund av att nämnda medlemsstat inte har tilldelats vissa fiskekvoter i Nordsjön och Östersjön genom förordning nr 2341/2002, i realiteten saknar rätt att fiska merparten av de kvoterade arterna i dessa två hav trots att övergångsperioden har löpt ut. Den spanska regeringen har anfört flera grunder till stöd för sin talan. Två av dessa är identiska för de två förenade målen och avser åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen respektive åsidosättande av anslutningsakten. Den spanska regeringen har även åberopat en tredje grund: i mål C-87/03 åsidosättande av artikel 20.2 i förordning nr 2371/2002 och i mål C-100/03 åsidosättande av principen om relativ stabilitet.
- 22 Åsidosättande av principen om relativ stabilitet har visserligen endast åberopats som en separat grund i mål C-100/03, men nämnda åsidosättande har i båda målen anförts till stöd för påståendena om diskriminering och åsidosättande av anslutningsakten och skall därför prövas med avseende på båda målen.

Huruvida principen om relativ stabilitet har åsidosatts och argumenten i detta avseende

Parternas yttranden

- 23 Den spanska regeringen har anfört att principen om relativ stabilitet är allmänt giltig och att den följaktligen är tillämplig på de olika kvotfördelningarna, men att den ursprungliga fördelningen från år 1983 kan ändras med anledning av vissa händelser. Övergångsperiodens utgång är en sådan händelse.

- 24 Från och med övergångsperiodens utgång är Konungariket Spanien fullständigt integrerat i den gemensamma fiskeripolitiken. Den ursprungliga fördelningen, vilken genomfördes före denna medlemsstats anslutning till gemenskapen, skall följaktligen ändras så att Konungariket Spanien omfattas av den. De spanska fartygen skall sålunda tilldelas kvoter med beaktande av två av de kriterier som tillämpades vid den ursprungliga fördelningen, angivna i punkt 5 i förevarande dom, närmare bestämt den traditionella fiskeverksamheten och de särskilda behov som finns i områden som i särskilt hög grad är beroende av fisket och därtill knutna verksamheter.
- 25 Den spanska regeringen har betonat att de spanska fartygen fiskade i Nordsjön under åren 1973–1976. Den har vidare anfört att vid kvotfördelningen för år 2003 borde, med tillämpning av principen om relativ stabilitet, hänsyn endast ha tagits till de områden där lokalbefolkningen vid denna tidpunkt i särskilt hög grad var beroende av fisket och därtill knutna verksamheter, och inte till dem som endast hade nämnda egenskaper vid en given tidpunkt i det förflutna.
- 26 Rådet, kommissionen och Förenade kungariket har anfört att fördelningen av kvoter i förordning nr 2341/2002 har genomförts i full överensstämmelse med syftet att utnyttja resurser rationellt och de fördelningsregler som fastställts enligt principen om relativ stabilitet.

Domstolens bedömning

- 27 Domstolen fastställde i dom av den 16 juni 1987 i mål 46/86, Romkes (REG 1987, s. 2671), punkt 17, och även senare i en rad avgöranden under år 1992, att kravet på relativ stabilitet skall förstås så att man vid fördelningen av fiskemöjligheterna skall tillämpa en fast procentsats för varje medlemsstat. Domstolen tillade att fördelningsnyckeln, vilken ursprungligen fastställdes med beaktande av medlemsstaternas fiskeflottors genomsnittliga fångstkvantiteter under åren 1973–1978, är tillämplig

till dess att en ändringsförordning utfärdats enligt det förfarande som iakttogs vid utfärdandet av förordning nr 170/83 (se bland annat domen i det ovannämnda målet Romkes, punkt 6, samt domarna av den 13 oktober 1992 i mål C-70/90, Spanien mot rådet, REG 1992, s. I-5159, punkt 15, i mål C-71/90, Spanien mot rådet, REG 1992, s. I-5175, punkt 15, och i mål C-73/90, Spanien mot rådet, REG 1992, s. I-5191, punkt 28).

- 28 Domstolen har även prövat verkan av anslutningen av en ny medlemsstat till gemenskapen, närmare bestämt Konungariket Spanien. Domstolen fann att en sådan händelse inte i sig kan ha några rättsverkningar, eftersom anslutningsvillkoren regleras i anslutningsakten (se domen i det ovannämnda målet C-70/99, Spanien mot rådet, punkt 16). Domstolen fastställde att nämnda medlemsstat med tillämpning av artikel 2 i anslutningsakten är bunden av gemenskapens regelverk, det vill säga bestämmelserna i de grundläggande fördragen och i de rättsakter som antagits av gemenskapernas institutioner före anslutningen, och därmed även av principen om relativ stabilitet, såsom denna tillämpades år 1983 (se dom av den 13 oktober 1992 i de förenade målen C-63/90 och C-67/90, Portugal och Spanien mot rådet, REG 1992, s. I-5073, svensk specialutgåva, volym 13, s. I-123, punkterna 31, 32 och 34, och domen i det ovannämnda målet C-70/90, Spanien mot rådet, punkterna 19 och 29).
- 29 Härav följer att Konungariket Spaniens anslutning inte medförde en skyldighet för rådet att ändra den existerande fördelningen. Tvärtom utgör den fördelningsnyckel som fastställdes före nämnda anslutning en del av gemenskapens regelverk och är bindande för medlemsstaten i fråga så länge rådet inte fattar beslut om ändring av den.
- 30 Såvitt avser övergångsperiodens utgång, såsom denna definierats i anslutningsakten, kan den endast ha de rättsverkningar som föreskrivs i nämnda akt. I denna stadgas varken att fördelningsnyckeln skall ändras vid övergångsperiodens utgång eller att rådet vid nämnda tidpunkt var skyldigt att ändra densamma. Eftersom det inte finns några särskilda bestämmelser i anslutningsakten i det aktuella avseendet och rådet inte heller har antagit någon ändringsförordning efter övergångsperiodens utgång, är den befintliga fördelningsnyckeln, vilken fastställts i överensstämmelse med principen om relativ stabilitet, fortfarande tillämplig.

- 31 Vidare kan den omständigheten att de spanska fartygen fiskade i Nordsjön under åren 1973–1976 inte med framgång åberopas som skäl för att ändra fördelningsnyckeln. Nämda fiskeverksamhet upphörde nämligen år 1977 till följd av ett beslut av Nordsjöns kuststater att som ett led i utvecklingen av den internationella sjörätten utöka sina exklusiva fiskezoner till 200 sjömil. Dessa förhållanden bibehölls sedan i det bilaterala avtal som år 1980 slöts mellan Konungariket Spanien och Europeiska gemenskapen och därefter i anslutningsakten.
- 32 Den omständigheten att rådet inte genom en senare rättsakt, och särskilt inte genom förordning nr 2341/2002, beslutat om en ändring av nyckeln för fördelning av de fiskemöjligheter som fastställts före Konungariket Spaniens anslutning till gemenskapen innebär följaktligen inte att principen om relativ stabilitet har åsidosatts.
- 33 Härav följer att talan i mål C-100/03 inte kan vinna bifall på den grunden att principen om relativ stabilitet har åsidosatts.
- 34 Mot bakgrund av vad som angetts i punkt 22 i förevarande dom skall domstolen även pröva de argument som anförts i mål C-87/03, enligt vilka principen om relativ stabilitet har åsidosatts genom att någon ändring inte har gjorts av den fördelningsnyckel som användes vid den första fördelningen av kvoter i Nordsjön och Östersjön sedan Konungariket Spaniens anslutning.
- 35 Domstolen påpekar att principen om relativ stabilitet i förordning nr 3760/92 alltså är relevant med avseende på sistnämnda fördelning.
- 36 Rådet har med stöd av kommissionen gjort gällande att den referensperiod som rådet har definierat täcker flera år, ligger nära i tiden och är representativ, samt att rådet har granskat fiskfångsterna i medlemsstaterna och därvid tagit hänsyn till

behoven i de områden där lokalbefolkningen i särskilt hög grad är beroende av fisket. Eftersom de spanska fartygen sedan många år tillbaka inte hade fiskat i de berörda vattnen tilldelades Konungariket Spanien, i överensstämmelse med principen om relativ stabilitet, inte några kvoter vare sig vid den första fördelningen eller vid fördelningen för år 2003.

- 37 Den spanska regeringen har anfört att den ifrågavarande principen borde ha ändrats för att beakta Konungariket Spaniens intressen. Nämda regering har i huvudsak gjort gällande att rådet borde ha beaktat de spanska fartygens fiskeverksamhet under åren 1973–1976, liksom behoven i de områden där lokalbefolkningen i dag försörjer sig på fiske, i stället för att fördela kvoterna med bibehållande av de procentsatser som fastställdes vid de fördelningar som genomfördes under övergångsperioden.
- 38 Domstolen erinrar härvid om att en fördelning av fiskemöjligheter mellan medlemsstaterna enligt artikel 8.4 i förordning nr 3760/92 innebär att rådet måste göra en utvärdering av en komplicerad ekonomisk situation, i fråga om vilken nämnda institution har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning. Domstolsprövningen skall följaktligen begränsas till en kontroll av att det vid utövandet av denna behörighet inte har förekommit uppenbara fel eller maktmissbruk och att den ifrågavarande institutionen inte uppenbart har överskridit gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning (dom av den 12 juli 2001 i mål C-189/01, Jippes m.fl., REG 2001, s. I-5689, punkt 80, och av den 9 september 2004 i mål C-304/01, Spanien mot kommissionen, REG 2004, s. I-7655, punkt 23).
- 39 Mot bakgrund av den allvarliga minskning av bestånden som rådet och kommissionen har framhållit skall det först och främst konstateras att rådet inte har åsidosatt principen om relativ stabilitet när det, med avseende på den första fördelningen av kvoter för vissa arter i Nordsjön och Östersjön, fastställde en referensperiod som omfattar flera år och ligger nära i tiden. Såsom framgår av punkt 42 i dom av den 25 oktober 2001 i mål C-120/99, Italien mot rådet, REG 2001, s. I-7997, har gemenskapslagstiftaren nämligen en betydande flexibilitet i detta avseende.

- 40 Rådet har inte heller åsidosatt principen om relativ stabilitet när det, mot bakgrund av att de spanska fartygen inte fiskade i de två ifrågavarande haven under övergångsperioden, uteslöt Konungariket Spanien från ovannämnda fördelning.
- 41 Domstolen gör samma bedömning såvitt avser den omständigheten att Konungariket Spanien även har uteslutits från fördelningen av fiskemöjligheterna för år 2003, vilket skedde med beaktande av den föregående fördelningen och att de spanska fartygen, såsom angetts i punkt 31 i förevarande dom, inte hade fiskat de berörda arterna i Nordsjön och Östersjön på mer än 20 år.
- 42 Härav följer att de argument som anförts i mål C-87/03 beträffande åsidosättande av principen om relativ stabilitet inte kan godtas.

Huruvida icke-diskrimineringsprincipen har åsidosatts

Parternas yttranden

- 43 Den spanska regeringen har gjort gällande att de spanska fartygen från och med övergångsperiodens utgång inte bara skall ha lika tillträde till gemenskapens vatten, något som inte har förvägrats dem, utan även till nämnda vattens resurser, vilket innebär att Konungariket Spanien skall tilldelas fiskekvoter i Nordsjön och Östersjön. Eftersom Konungariket Spanien inte har tilldelats sådana kvoter genom förordning nr 2341/2002 uppfyller inte denna förordning kraven på likabehandling och innebär en diskriminering av Spaniens fiskare.

- 44 Det finns inga sakliga skäl för denna diskriminering. Den allmänna regeln om att gemenskapsrätten är fullt tillämplig på nya medlemsstater från och med tidpunkten för deras anslutning skall iakttas. Undantag i en anslutningsakt från denna regel är tillfälliga och skall tolkas restriktivt.
- 45 Även om Konungariket Spanien före den 31 december 2002 inte kunde åberopa de spanska fartygens fiskeverksamhet i Nordsjön under referensperioden åren 1973–1978 därför att undantagsbestämmelserna i anslutningsakten var tillämpliga, är fallet ett annat efter ovannämnda tidpunkt. Nämnade verksamhet borde således därefter ha beaktats för att ändra den fördelning av fiskemöjligheter som gällde fram till och med Konungariket Spaniens anslutning till gemenskapen och under övergångsperioden. Konungariket Spanien borde således ha tilldelats fiskekvoter i förhållande till hur mycket de spanska fartygen fiskade innan gemenskapsbestämmelserna om bevarande av resurser trädde i kraft.
- 46 Den spanska regeringen har tillagt att om det inte hade varit för övergångsperioden skulle Konungariket Spanien ha fått del av fördelningarna av nya kvoter från och med år 1986, med beaktande av tre omständigheter: spanska fiskares fångster i Nordsjön under åren 1973–1976, det vill säga den period som beaktades första gången principen om relativ stabilitet fastställdes, fångsterna av samma arter i sammanhängande zoner och spanska fiskares behov i fråga om bifångster.
- 47 Rådet, kommissionen och Förenade kungariket anser inte att förordning nr 2341/2002 medför diskriminering av Konungariket Spanien. Konungariket Spanien behandlas nämligen på samma sätt som de medlemsstater som inte omfattades av den ursprungliga kvotfördelningen före deras anslutning till gemenskapen, det vill säga nästan hälften av medlemsstaterna. Rådet, kommissionen och Förenade kungariket har betonat att den spanska regeringen inte gör den nödvändiga distinktionen mellan tillträde till gemenskapens vatten och tillträde till deras resurser.

Domstolens bedömning

- 48 Icke-diskrimineringsprincipen innebär att lika situationer inte får behandlas olika och olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (se bland annat dom av den 17 oktober 1995 i mål C-44/94, Fishermen's Organisations m.fl., REG 1995, s. I-3115, punkt 46).
- 49 Frågan är således om Konungariket Spaniens situation är jämförbar med situationen för de medlemsstater som har tilldelats fiskekvoter i Nordsjön och Östersjön genom förordning nr 2341/2002.
- 50 Domstolen har redan prövat frågan om en eventuell diskriminering av medlemsstater som inte har tilldelats vissa fiskekvoter efter deras anslutning till gemenskapen.
- 51 Enligt punkt 41 i domen i det ovannämnda målet Portugal och Spanien mot rådet gjorde Republiken Portugal gällande att den portugisiska fiskeflottan hade fiskat i de grönländska fiskevattnen under åren 1973–1977, det vill säga under en del av den ursprungliga referensperioden, och betonade därvid att den nämnda flottans fångster var jämförbara med den tyska fiskeflottans och klart översteg Förenade kungarikets fiskeflottas fångster.
- 52 Domstolen fann emellertid att Republiken Portugals situation inte var jämförbar med situationen för de medlemsstater som omfattats av fördelningarna. Den slog fast att anslutningsakten inte medför någon förändring av den rådande situationen i fråga om fördelning av de externa resurserna, och gemenskapens regelverk är därför fortsatt tillämpligt. De nya medlemsstaterna kan följaktligen inte med framgång åberopa omständigheter från tiden före anslutningen, såsom fiskeverksamhet under referensperioden, för att förhindra tillämpningen av ifrågakvarande bestämmelser. Från och med anslutningen befinner sig de nya medlemsstaterna i samma situation

som de medlemsstater som uteslutits från fördelningarna med tillämpning av principen om relativ stabilitet i fisket vilken, i fråga om de avtal som ingåtts före anslutningen, kom till uttryck i 1983 års fördelning (domen i det ovannämnda målet Portugal och Spanien mot rådet, punkterna 43 och 44).

- 53 Ovannämnda resonemang är tillämpligt på de aktuella målen. Detta innebär att Konungariket Spaniens situation inte är jämförbar med situationen för de medlemsstater vars fartyg tilldelades kvoter vid den ursprungliga fördelningen, och den spanska regeringen kan följaktligen inte med framgång åberopa de spanska fartygens fiskeverksamhet i Nordsjön under åren 1973–1976, det vill säga under den ursprungliga referensperioden. Konungariket Spaniens situation är i stället jämförbar med situationen för de medlemsstater vars fartyg inte har tilldelats sådana kvoter, oberoende av om medlemsstaterna har fiskat i Nordsjön eller Östersjön under den ursprungliga referensperioden eller ej.
- 54 Det skall tilläggas att övergångsperiodens utgång inte på något sätt förändrar situationen.
- 55 Begreppet tillträde till vatten skall nämligen, såsom rådet, kommissionen och Förenade kungariket med fog har gjort gällande, hållas skilt från begreppet tillträde till resurserna. Även om Konungariket Spanien efter övergångsperioden åter har tillträde till vattnen i Nordsjön och Östersjön, innebär inte detta att de spanska fartygen därmed har tillträde till resurserna i dessa två hav i samma utsträckning som de medlemsstater som deltog i den ursprungliga fördelningen eller senare fördelningar.
- 56 Såsom framgår av punkt 41 i förevarande dom hade rådet fog för sin åsikt att det, mot bakgrund av att de spanska fartygen inte hade fiskat i fiskevattnen i Nordsjön och Östersjön på mer än 20 år, inte stred mot principen om relativ stabilitet avseende fiske av de berörda bestånden att inte tilldela Konungariket Spanien några kvoter. Härav följer att rådet även hade fog för åsikten att Konungariket Spaniens

situation inte är jämförbar med situationen för de medlemsstater vars fartyg nyligen, under den relevanta referensperioden, har fiskat i nämnda vatten.

- 57 Rådet har följaktligen inte diskriminerat Konungariket Spanien när det i förordning nr 2341/2002 inte har behandlat nämnda medlemsstat på samma sätt som dem som omfattades av den ursprungliga fördelningen av fiskekvoter före Konungariket Spanien anslutning eller vid senare fördelningar under övergångsperioden.
- 58 Mot bakgrund av det ovan anförda kan talan inte vinna bifall på den grunden att icke-diskrimineringsprincipen har åsidosatts.

Huruvida anslutningsakten har åsidosatts

Parternas yttranden

- 59 Den spanska regeringen anser att förordning nr 2341/2002, på grund av att Konungariket Spanien genom denna inte har tilldelats någon av de fiskekvoter som efter dess anslutning till gemenskapen har fördelats med avseende på gemenskapens vatten i Nordsjön och Östersjön, innebär att övergångsperioden har kommit att förlängas utöver vad som föreskrivs i anslutningsakten. Bestämmelserna i anslutningsakten har följaktligen åsidosatts.
- 60 Ett liknande resonemang har anförts beträffande den omständigheten att fördelningsnyckeln för Nordsjön som fastställdes före Konungariket Spaniens anslutning till gemenskapen inte har ändrats genom ovannämnda förordning.

- 61 Den spanska regeringen anser att om undantagen i anslutningsakten utsträcks till att gälla även efter den övergångsperiod som föreskrevs i anslutningsakten, så iakttas inte undantagens speciella, övergående och begränsade karaktär, och inte heller deras ändamål, det vill säga att en ny medlemsstat skall integreras gradvis i gemenskapen.
- 62 Rådet, kommissionen och Förenade kungariket har anfört att bestämmelserna i anslutningsakten upphörde att vara tillämpliga i och med övergångsperiodens utgång och således inte längre kan utgöra ett kriterium vid bedömningen av huruvida de åtgärder som rådet har vidtagit är rättsenliga.
- 63 I övrigt innehåller anslutningsakten varken något krav på eller några bestämmelser om ändring av systemet för kvotfördelning.

Domstolens bedömning

- 64 I artiklarna 154–166 i anslutningsakten stadgas endast den ordning som var tillämplig inom fiskesektorn under övergångsperioden. Dessa artiklar kan således principiellt sett inte utgöra stöd för anspråk som avser en period med början efter övergångsperiodens utgång.
- 65 Dessutom framgår det inte på något sätt av anslutningsakten att rådet var skyldigt att framdeles ändra den nyckel för fördelning av fiskemöjligheter som fastställdes före Konungariket Spaniens anslutning eller efter denna anslutning, under övergångsperioden.

- 66 De bestämmelser som var tillämpliga under övergångsperioden var visserligen per definition av tillfällig karaktär, men detta innebär inte att samtliga däri föreskrivna begränsningar automatiskt upphör att gälla vid övergångsperiodens utgång om dessa begränsningar även följer av gemenskapens regelverk som skall tillämpas på medlemsstaten. Såsom angetts i punkt 29 i förevarande dom utgör den fördelningsnyckel som fastställts i de bestämmelser som var tillämpliga vid tidpunkten för Konungariket Spaniens anslutning en del av gemenskapens regelverk. Fördelningsnyckeln är i princip giltig så länge som rådet inte har antagit en rättsakt om ändring av den. Såvitt avser de kvotfördelningar som genomfördes under övergångsperioden reglerades dessa inte genom anslutningsakten, utan genom de förordningar där de berörda kvoterna fastställdes och av principen om relativ stabilitet.
- 67 Rådet har följaktligen inte på något sätt åsidosatt anslutningsakten när den inte tilldelade Konungariket Spanien vissa fiskekvoter i Nordsjön genom förordning nr 2341/2002.
- 68 Talan kan således inte vinna bifall på den grunden att anslutningsakten har åsidosatts.

Huruvida artikel 20.2 i förordning nr 2371/2002 har åsidosatts

Parternas yttranden

- 69 Den spanska regeringen har gjort gällande att efter utgången av övergångsperioden skall de nya fiskemöjligheter som fördelats i Nordsjön och Östersjön under åren 1992–1998 tilldelas med tillämpning av artikel 20.2 i förordning nr 2371/2002 med beaktande av varje medlemsstats, och följaktligen även Konungariket Spaniens, intressen.

70 Den spanska regeringen har såvitt avser denna grund åter betonat att om det inte hade varit för övergångsperioden skulle Spanien ha omfattats av fördelningarna av nya kvoter från och med år 1986.

71 Rådet, kommissionen och Förenade kungariket har anfört att de fiskemöjligheter som har varit föremål för kvotfördelning bland medlemsstaterna under åren 1992–1998, efter Konungariket Spaniens anslutning, inte är nya i den mening som avses i artikel 20.2 i förordning nr 2371/2002 och inte heller i den mening som avses i artikel 8.4 iii i förordning nr 3760/92, och att talan följaktligen inte kan vinna bifall med stöd av den av den spanska regeringen anförda grunden.

Domstolens bedömning

72 Såsom rådet har gjort gällande utfärdades förordning nr 2341/2002 inte med stöd av förordning nr 2371/2002 utan med stöd av förordning nr 3760/92. Påståendet att artikel 20.2 i förordning nr 2371/2002 har åsidosatts saknar följaktligen relevans.

73 Inte desto mindre är innehållet i ovannämnda artikel 20.2 huvudsakligen detsamma som i artikel 8.4 iii i förordning nr 3760/92.

74 I det aktuella fallet skall således den av Konungariket Spanien anförda grunden prövas som om den avser sistnämnda bestämmelser.

- 75 Den spanska regeringen har påstått att en fördelning avseende vissa arter skedde för första gången under övergångsperioden, men har inte hänvisat till någon särskild förordning till stöd för sitt påstående.
- 76 Däremot har rådet och Förenade kungariket oemotsagda angett två förordningar som Konungariket Spanien kan tänkas avse, närmare bestämt rådets förordning (EG) nr 783/98 av den 7 april 1998 om ändring av förordning (EG) nr 45/98 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd av totala tillåtna fångstmängder för år 1998 och av vissa villkor för fångsten (EGT L 113, s. 8) och rådets förordning (EG) nr 1570/1999 av den 12 juli 1999 om fördelningen av fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och ändring av förordning (EG) nr 48/1999 om fastställande, för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd, av totala tillåtna fångstmängder för år 1999 och av vissa villkor för fångsten (EGT L 187, s. 5).
- 77 Domstolen konstaterar att de fiskekvoter som fördelats genom förordning nr 2341/2002 för år 2003, och som avser de arter som omfattas av de två förordningar som angetts i den föregående punkten, inte utgör kvoter som för första gången fastställts av rådet, utan kvoter som har varit föremål för fördelning under övergångsperioden.
- 78 Nämnade kvoter avser följaktligen inte nya fiskemöjligheter i den mening som avses i artikel 8.4 iii i förordning nr 3760/92, utan sådana befintliga fiskemöjligheter som regleras i artikel 8.4 ii i nämnda förordning och som omfattas av principen om relativ stabilitet.
- 79 Med hänsyn till det ovan anförda kan talan inte vinna bifall på den av Konungariket Spanien åberopade grunden att bestämmelserna i artikel 20.2 i förordning nr 2371/2002 har åsidosatts.

80 Eftersom talan inte kan vinna bifall på någon av de grunder som Konungariket Spanien har åberopat skall talan ogillas.

Rättegångskostnader

81 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Rådet har yrkat att Konungariket Spanien skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Konungariket Spanien har tappat målet, skall rådets yrkande bifallas. I enlighet med artikel 69.4 första stycket skall Förenade kungariket och kommissionen bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

- 1) Talan ogillas.**
- 2) Konungariket Spanien skall ersätta rättegångskostnaderna.**
- 3) Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland och Europeiska gemenskapernas kommission skall bära sina rättegångskostnader.**

Underskrifter